

افسانه هندوانه، افسون ضدتحلیل

محمد فاضلی، جامعه‌شناس دریکی از این گفت‌وگوها، می‌گوید: «آب به‌شدت ظرفیت ایدئولوژیک شدن دارد. ایدئولوژیک به‌معنای گزاره‌های نیازمندی‌های که در باره بنیان‌هایشان حرفی زده نمی‌شود، اما در اذهان جا می‌افتد. مثل افسانه هندوانه: طراحی شده برای فریب‌دادن و پوشاندن اعداد دیگر».

اقتصاد نوآوری در مسیر فروپاشی تدریجی قرار گرفت

استارت‌آپ‌ها؛ زخمی‌های دیجیتال جنگ

هشدار نهادهای صنفی دیجیتالی به رئیس‌جمهور:

- محاصره ایران با قطع اینترنت تکمیل می‌شود
- ابهام درباره ادامه فعالیت استارت‌آپ «کارزار»
- اختلال اینترنت تا حل مشکل برق ادامه دارد

«به گزارش زنان»، نمایشی از نقش پیوسته زنان هنرمند در یک قرن اخیر است

زنان نوگرا در مرکز روایتگری

چین الگوی موفق شهرهای اسفنجی

در یازدهمین نشست اجلاس جهانی کنوانسیون رامسر در زمبابوه ۹ شهر چین عنوان شهر تالابی بین‌المللی را کسب کردند

در نشست مشترک وزیر نیرو و معاون رئیس‌جمهوری اعلام شد

احتمال تداوم تعطیلی آخر هفته

بی‌پناه در شهر بی‌پناهگاه

ضرورت بازتعریف پناهگاه‌های شهری در طراحی امروز

روزنامه‌نگاران مطرح کردند

نگرانی از لایحه محدودکننده آزادی بیان

یادداشت

سانسور؛ نسخه جدید دولت وفاق!

بهنام صابرنعمتی

روزنامه‌نگار

تولید بیش از ۷۰ هزار تن کنسانتره از ابتدای راه‌اندازی کارخانه تغلیظ دره‌زار

وی ابراز امیدواری کرد با برنامه‌ریزی اصولی و تلاش هدفمند، روند رشد و توسعه کارخانه ادامه یافته و ظرفیت کامل تولیدی آن به بهره‌برداری برسد.

در پایان، عبدی از تلاش‌های تمامی کارکنان سخت‌کوش کارخانه تغلیظ دره‌زار، مدیریت مجتمع مس سرچشمه، معاونت بهره‌برداری، پیمانکاران و تمامی واحدهای پشتیبانی قدرانی خود خودداری کردند.

است. مدیر تغلیظ دره‌زار تأکید کرد: راه‌اندازی موفق این کارخانه نمونه‌ای عینی از تحقق فرمایشات مقام معظم رهبری، در زمینه «جهش تولید با مشارکت مردم» و «سرمایه‌گذاری برای تولید» است؛ پروژه‌ای که به دست توانمند متخصصان و کارگران داخلی و با تکیه بر توان بومی کشور، در شرایطی به ثمر نشست که برخی شرکت‌های خارجی و اروپایی از ایفای تعهدات خود خودداری کردند.

مدیر تغلیظ دره‌زار از عبور تولید کنسانتره این کارخانه از مرز ۷۰ هزار تن از زمان راه‌اندازی خبر داد و با اشاره به شتاب روند تولید، تحقق کامل اهداف سالانه این مجموعه صنعتی را اعلام کرد. به گزارش روابط عمومی مجتمع مس سرچشمه رفسنجان، مهندس مهدی عبدی اظهار کرد: کارخانه تغلیظ دره‌زار به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین واحدهای فرآوری شرکت ملی صنایع مس ایران، با ظرفیت سالانه فرآوری ۱۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تن سنگ معدن و تولید ۱۴۳ هزار تن کنسانتره مس مطابق طراحی، با هدف توسعه صنعت مس کشور به بهره‌برداری رسیده است.

وی افزود: راه‌اندازی این مجموعه عظیم صنعتی از شهریورماه ۱۴۰۳ و با تلاش شبانه‌روزی کارکنان پرتلاش آغاز شد و تاکنون با روندی مطلوب ادامه یافته است.

عبدی تصریح کرد: عملکرد مثبت این کارخانه در سال ۱۴۰۳ شامل فرآوری بیش از ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن سنگ معدن و تولید ۳۷ هزار تن کنسانتره مس بوده که اهداف پیش‌بینی‌شده را محقق ساخته است.

وی همچنین به تداوم این روند در سال جاری اشاره و عنوان کرد: در سال ۱۴۰۴ تاکنون بیش از ۲ میلیون و ۱۵۸ هزار تن سنگ معدن فرآوری و بالغ بر ۳۸ هزار تن کنسانتره مس تولید شده است که بیاتگر تحقق کامل اهداف تولید سالانه

یادداشت

سانسور؛ نسخه جدید دولت وفاق!

بهنام صابرنعمتی
روزنامه‌نگار

در بیانیه‌ی صریح، آن را «لیاسی نو بر تن اندیشه کهنه کنتراگری» توصیف کرد؛ تعبیری که از عمق نگرانی جامعه رسانه‌ای کشور درباره تبعات این لایحه حکایت دارد.

دولت پزشکیان در حالی خود را حامی آزادی بیان معرفی کرده بود که امروز، نعتیها در برابر تصویب چنین لایحه‌ی سکوت کرده، بلکه از آن حمایت نیز می‌کنند. وزارت دادگستری، در دفاع از این لایحه، از ضرورت پاسخگویی به اخبار «جعلی و نادرس» سخن می‌گوید و آن را مطابق عقلانیت و تجارب جهانی می‌خواند. اما منتقدان بر این باورند که مفاد این لایحه با اصول بنیادین آزادی بیان، حقوق کفبری و حتی مواد قانونی موجود در کشور، در تعارض است. از نظر حقوقی، مفاهیمی چون «انتشار اخبار خلاف واقع» و «بی‌احتیاطی در اطلاع‌رسانی» پیش‌تر در قوانین جزایی و جرایم رایجانه‌ی لحاظ شده‌اند. پرسش بنیادین این است که آیا کشور در این زمینه با خلأ قانونی مواجه بوده، یا این لایحه بهانه‌ای است برای تسهیل محدودسازی فرآیندها؟

بیش از همه، مسئله فقدان شفافیت در مسیر تصویب این لایحه در هیئت دولت، آن‌هم بدون گفت‌وگو با نهادهای صنفی رسانه‌ای، نگران‌کننده است. بسیاری از فعالان رسانه‌ای این فرآیند را «ناسازگار با اصول مشارکت عمومی و احترام به افکار عمومی» می‌دانند و معتقدند چنین تصمیماتی نعتیها به حل مسئله کمک نمی‌کنند، بلکه به بدبینی و بی‌اعتمادی عمومی دامن می‌زند. در فضایی که تجربه‌های تاریخی بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته، بر نقش حیاتی رسانه آزاد و دسترسی آزاد به اطلاعات در تحقق حکمرانی خوب تأکید دارد، اصرار بر سیاست‌های

در روزهایی که مسعود پزشکیان برای رسیدن به پایستور رقابت می‌کرد، شعارهایی چون «باز کردن فضای گفت‌وگو»، «دفاع از آزادی بیان» و «پایان‌دادن به رویکردهای امنیتی در قبال کاربران فضای مجازی و رسانه‌ها» محور اصلی سخنان او بود. پزشکیان، در قامت پزشکی که برای درمان فضای بیمار سیاست آمده بود، تصویر متفاوتی از خود ارائه داد؛ چهره‌ای از جنس اصلاح و گفت‌وگو، نه تکرار و محدودیت. همین تصویر بود که بخشی از جامعه را با همه تردیدها و خستگی‌ها، مجاب کرد که به او فرصت دهند. اگرچه او با رای قاطعی انتخاب نشد، اما وزن همان رای محدود، از دل امیدی جمعی برآمد که باور داشت شاید این‌بار مسیر اداره کشور اندکی متفاوت شود.

اما حالا تنها با گذشت یک سال از کار دولت موسوم به وفاق، تصویب دوفوریتی لایحه «مقابله با محتوای خبری خلاف واقع» در مجلس، که از سوی قوه قضائیه تدوین و با تصویب هیئت دولت در مجلس ارسال شده، زنگ‌های هشدار را به صدا درآورده است. لایحه‌ای که با وجود برخی اصلاحات در دولت، به‌باور بسیاری از ناظران و فعالان رسانه‌ای، در عمل ابزار جدیدی برای کنترل، تحدید و نظارت فرآیندها بر جریان آزاد اطلاعات خواهد بود. همین شد که انجمن صنفی روزنامه‌نگاران تهران

دربی افزایش نگرانی‌ها از فاجعه انسانی در سرزمین اشغالی اتفاق افتاد

آغاز آتش‌بس محدود در ۳ نقطه غزه

ایپام ما| ارتش اسرائیل توقفی محدود در درگیری‌ها را در سه منطقه پرجمعیت غزه آغاز کرده است که روزانه بم‌دت ۱۰ ساعت اجرا می‌شود؛ این بخشی از مجموعه اقداماتی است که ادعا می‌شود شامل چندین نوبت ارسال هوایی کمک است، اما حتی در ساعات آزارین این توقف نیز گزارش‌هایی از حمله‌های هوایی به مردم غیرنظامی منتشر شده. اینها درحالی‌است که نگرانی‌ها از افزایش گرسنگی در این سرزمین بالا گرفته و رژیم اشغالگر با موجی از انتقادهای بین‌المللی بابت عملکردش در جنگ ۲۱ماهه روبه‌رو است.

برپایه گزارش «اوسویندپرس»، ارتش اسرائیل اعلام کرد هر روز در سه منطقه پرجمعیت این سرزمین، یعنی شهر غزه، دیرالبلخ و الموصی، دست به «توقف تاکتیکی» خواهد زد. این توقف از ساعت ۱۰ صبح تا ۸ شب به وقت محلی اجرا می‌شود و تا اطلاع ثانوی به‌صورت روزانه ادامه خواهد داشت.

اسرائیل با انتقادهای گسترده بین‌المللی درباره بحران انسانی در غزه روبه‌رو است که آن را رد می‌کند. در همین حال، مذاکرات غیرمستقیم آتش‌بس در دوحه میان اسرائیل و گروه مسلح فلسطینی حماس نیز بدون دستیابی به توافق متوقف شده است.

تصاویر منتشرشده از کودکان نحیف در غزه طی روزهای اخیر موجی از انتقادهای جهانی علیه اسرائیل را برانگیخته، از جمله از سوی متحدان نزدیکش که خواستار پایان جنگ و فاجعه انسانی ناشی از آن شده‌اند. «رویترز» خبر داده که اردن و امارات متحده عربی کمک‌های هوایی خود را به این منطقه فرستاده‌اند.

یک منبع رسمی اردنی اعلام کرد اردن و امارات متحده عربی روز یکشنبه ۲۵ تن کمک‌های انسانی را در نخستین ارسال هوایی خود طی ماه‌ها به نوار غزه پرتاب کردند، هرچند ارسال‌های هوایی جایگزین کمک‌رسانی زمینی نخواهد بود؛ چراکه طبق اعلام مقام‌های بهداشتی فلسطینی در شهر غزه، بر اثر ارسال همین کمک‌های جدید، حداقل ۱۰ نفر بر اثر سقوط بسته‌های کمک‌رسانی زخمی شده‌اند.

از سوی دیگر، مسئولان بهداشتی بیمارستان‌های «الوودة» و «الاقصی» در مرکز نوار غزه اعلام کرده‌اند حملات اسرائیل در روز یکشنبه دست‌کم ۱۷ نفر از مردمی را که در انتظار کامیون‌های ارسال کمک بودند، کشت و ۵۰ نفر دیگر را زخمی کرد. در همین حال، حماس در واکنش گفته است این توقف، آتش‌بس انسانی نیست و اسرائیل حملات نظامی خود را ادامه می‌دهد.

به‌گفته وزارت بهداشت غزه، در این منطقه تحت کنترل حماس، در هفته‌های اخیر دهه‌ها نفر از فلسطینیان به‌دلیل سوءتغذیه جان خود را از دست داده‌اند.

وزارت بهداشت گزارش داد در ۲۴ ساعت گذشته (منتهی به روز یکشنبه) شش نفر به‌دلیل سوءتغذیه جان خود را از دست داده‌اند و شمار کل قربانیان سوءتغذیه و گرسنگی به ۱۳۳ نفر از جمله ۸۷ کودک رسیده است.

همچنین، کارکنان بهداشت اعلام کردند روز شنبه، نوزادی پنج‌ماهه به‌نام «زینب ابو حلیب» در بیمارستان ناصر در خان‌یونس به‌دلیل سوءتغذیه جان باخت.

«اسراء ابو حلیب»، مادر نوزاد، درحالی‌که کنار پدر کودک ایستاده بود و دخترشان را پیچیده در کفنی سفید در آغوش داشت، گفت: «سه ماهه که در بیمارستان بودم و نتیجه‌اش این شد که او مرده است». هلال احمر مصر اعلام کرد روز یکشنبه بیش از صد کامیون حامل بیش از یک‌هزار و ۲۰۰ تُن مواد غذایی را از طریق گذرگاه «کرم‌شالوم» به جنوب غزه می‌فرستد.

گروه‌های امدادی هفته گذشته از گرسنگی گسترده در میان ۲.۲ میلیون ساکن غزه خبر دادند و نگرانی‌های بین‌المللی نسبت به وضعیت انسانی در این منطقه شدت گرفته است؛ موضوعی که تصمیم «امانوتل مکرون»، رئیس‌جمهور فرانسه، برای به رسمیت شناختن دولت فلسطین در سپتامبر را تحت‌تأثیر قرار داد. از سوی دیگر، ۲۵ کشور از جمله بریتانیا، فرانسه و کانادا در هفته گذشته «کمک‌رسانی فطره‌گنجانی» را محکوم کردند و تأکید کردند محروم کردن مردم غزه از کمک‌های انسانی حیاتی غیرقابل‌قبول است.

—

—

—

—

ایپام ما| روز یکشنبه، ۵ مردادماه، ۲۰۵ نماینده مجلس شورای اسلامی «دوفوریت لایحه مقابله با محتوای خبری خلاف واقع» را تصویب کردند. این لایحه براساس اصل ۱۵۸ قانون اساسی از سوی قوه قضائیه تهیه و با تصویب دولت به‌عنوان یک لایحه قضائی برای بررسی کلیات و تصویب به مجلس ارسال شد.

لخا ایرادات اولیه دولت

تصویب دوفوریت مقابله با محتوای خبری خلاف واقع از روزهای نخست بررسی آن در دولت با انتقادات گسترده‌ای از سوی فعالین سیاسی، اجتماعی قرار گرفت و تصویب آن را در دولت، ناشی از شرایط پس از جنگ دانستند.
باین‌حال، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور این موضوع را رد کرد و نوشت: «لایحه مقابله با محتوای خلاف واقع در فضای مجازی بنا به الزام مندرج در مصوبه سال ۱۳۹۹ شورای‌عالی فضای مجازی، توسط قوه قضائیه در مهرماه ۱۴۰۲ تهیه شده و به‌عنوان لایحه قضائی به دولت ارسال شده و پس از ارسال این لایحه به دولت بررسی لایحه در دولت از دی‌ماه ۱۴۰۳ آغاز شده است. لذا انتساب آن به شرایط جنگی و قانونگذاری اساسی صحیح نیست.»

معاونت حقوقی رئیس‌جمهور همچنین در ادامه توضیح داد: «لایحه اولیه واجد ایرادات فراوانی بود. از جمله درصدد بیان این دیدگاه بود که قانون مجازات فعلی رویکرد پیشینی دارد و نه پیشینی. لذا درصدد تکرار نهادی جهت نظارت پیشینی بود. در این راستا سامانه صحت‌سنجی جهت راستی‌آزمایی اخبار و اطلاعات قبل از انتشار در فضای مجازی را پیش‌بینی کرده بود.»

این معاونت همچنین در ادامه توضیحات خود، ایرادات دولت نسبت به متن اولیه این لایحه را برشمرد و اعلام کرد از جمله ایراداتی که این لایحه وارد شد این بود که با توجه به قوانین کفبری فعلی این لایحه ضرورت ندارد.

روزنامه‌نگاران مطرح کردند

نگرانی از لایحه محدودکننده آزادی بیان

خانواده، دستگاه‌های اجرایی متعدد و حضور مستمر معاونت حقوقی قوه قضائیه، با تأکید بر ضرورت تنظیم متن تفتیحی، براساس سه رویکرد حفظ آزادی بیان، مسئولیت‌پذیر کردن همه کنشگران فضای مجازی و حفظ امنیت روانی جامعه در فضای مجازی تشکیل شد.»

اگرچه در توضیحات معاونت حقوقی در رابطه با ایرادات دولت به متن اولیه لایحه، آن را فاقد سابقه در سایر کشورها دانست، باین‌حال وزارت دادگستری در بخش دیگری از توضیحات خود نوشت: «در مسیر تنظیم لایحه با مطالعات تطبیق مفصل از تجربیات بسیاری کشورها بهره گرفته شد. در غالب این کشورها از سال ۲۰۰۰ میلادی به‌بعد انتشار اخبار جعلی یا نادرست (جرم‌نگاری و بعضاً مجازات‌های بسیار سنگینی برای آنها لحاظ شده است. باوجوداین، نگاه تدوین‌کنندگان رعایت قانون اساسی به‌ویژه اصول ۳، ۹، ۲۰ و ۲۴ قانون اساسی بود و به همین دلیل، قلمروی لایحه با تأکید بر اصل برابری و عام‌الشمول بودن، به درگاه‌های نشر عمومی بیش از یک‌هزارم جمعیت عضو (بند ۵ ماده ۱ لایحه) محدود شد. به‌علاوه، در متن لایحه مطابق سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری (۱۳۹۸) عبارات مهم اصلاح و از استثنا کردن برخی نهادها، تحذیر و بر خودتنظیم‌گری سکوها و درگاه‌ها و پاسخگویی همه فعالان با استفاده از تجربیات سایر کشورها تأکید شد.»

لخا آینده مبهم آزادی بیان

در همین حال، پس از تصویب دوفوریت کلیات لایحه مقابله با محتوای خبری خلاف واقع در مجلس شورای اسلامی و برعغم دفاع وزارت دادگستری از آن انجمن صنفی روزنامه‌نگاران تهران با انتشار بیانیه‌ای با عنوان «لباسی نو بر تن اندیشه کهنه کنترل‌گری» نسبت به تبعات نگران‌کننده این لایحه برای آینده آزادی بیان و

دسترسی آزاد به اطلاعات در ایران ابراز نگرانی کرد. انجمن صنفی روزنامه‌نگاران تهران نوشت: «در روزهایی که جامعه نیازمند اعتماد، شفافیت و گفت‌وگوی آزاد است، لایحه‌ای با عنوان مقابله با محتوای خبری خلاف واقع از طرف دولت ارسال و در دستورکار مجلس شورای اسلامی قرار گرفته که با وجود ظاهر ساده و موجه، واجد تبعاتی نگران‌کننده برای آینده آزادی بیان و دسترسی آزاد به اطلاعات در ایران است.»

این انجمن در ادامه بیانیه خود نوشت: «این لایحه، با بهره‌گیری از ظرفیت‌های ساختار موجود و بدون ایجاد سازوکارهای جدید، عملاً کارآمدتر از طرح‌های پیشین در اعمال محدودیت و نظارت بر فضای مجازی است و درواقع می‌توان آن را نسخه‌ای ساده‌شده اما پریخطرتر از طرح صیانت دانست؛ لباسی نو بر تن همان اندیشه کهنه کنترل‌گری.»

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران تهران همچنین در ادامه به طرح ایرادات خود به این لایحه پرداخت و اعلام کرد: «از منظر حقوقی، جرم‌انگاری مجدد مفاهیمی چون «انتشار گزارش خلاف واقع» تکرار مکررات قوانین موجود است و تبصره‌هایی چون مجازات براساس «بی‌احتیاطی»، تعارض آشکار با اصول بنیادین حقوق کفبری دارد. بهاد قانونگذار نباید به‌جای پرهیز از انباشت مقررات متداخل و مبهم، با خلق عناوین مجرمانه جدید، امنیت قضائی جامعه را مخدوش کند. از منظر محتوایی، هدف اصلی این لایحه نه مبارزه با اخبار جعلی، بلکه کنترل اطلاعات و تحدید جریان آزاد اطلاع‌رسانی است. نمونه‌های روشنگری چون افشای حقوق‌های نجومی، واگذاری املاک نجومی، اراضی ازگل یا دیگر پرونده‌های فساد، غالباً از دل فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی پدیدار شده‌اند و چنین قوانینی، همان اندک روزنه‌های افشاگری و مطالبه‌گری عمومی را نیز مسدود خواهد کرد.»

این انجمن در بخش دیگری از بیانیه خود نوشت: «از منظر فرایند تصویب، لایحه‌ای که در سکوت رسانه‌ای و بدون توجیه فوریت واقعی به تصویب هیئت دولت رسیده، با اصول شفافیت و مشارکت عمومی و احترام به افکار عمومی ناسازگار است. در جهانی که دسترسی آزاد به اطلاعات پیش‌شرط توسعه و سلامت حکومت‌ها است، تلاش برای مسدودسازی و کنترل خبری، نه‌تنها ثمره‌ای نخواهد داشت بلکه اعتماد عمومی را بیش‌ازپیش مخدوش می‌کند. به تجربه می‌دانیم که هیچ قانونی نمی‌تواند حقیقت را پنهان نگاه دارد. حقیقت راه خود را خواهد یافت.»

این نهاد صنفی رسانه‌ای در ادامه با طرح این پرسش که اساساً چه نیازی به تدوین چنین لایحه‌ای وجود دارد؟ مگر در حوزه مقابله با نشر اکاذیب و اخبار خلاف واقع، با کمبود قانونی مواجه‌ایم؟ یادآور شد: «قوانین متعددی همچون ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی و قانون جرایم رایانه‌ای، پیش‌تر به این موضوع پرداخته‌اند. چرا باید پیاپی «قانون بر قانون» اضافه کرد، بی آنکه کارآمدی و اجرای صحیح و تفسیر دقیق قوانین پیشین بررسی و ارزیابی و آسیب‌شناسی شده باشد؟ افزایش بی‌ضابطه و شتاب‌زده لویج و مقررات در این حوزه، نه‌تنها به حل مسئله کمکی نمی‌کند، بلکه این شائبه را تقویت می‌کند که هدف از این روند، بهره‌برداری‌های خاص و محدودسازی هدفمند رسانه‌ها و فضای مجازی است، نه تأمین منافع عمومی. به باور ما، مسئله نه‌فقط غیبت اصحاب رسانه و نهادهای صنفی در تدوین چنین قوانینی است، بلکه مسئله اینجا است که چنین لایحه‌ای از حیث ضرورت، منطق حقوقی و نیت تقنینی در معرض تردیدها و پرسش‌های جدی قرار دارد. گویی نگارش قانون در برخی محافل به عادت و انزری برای گریز از پاسخگویی تبدیل شده است؛ عادتی که اعتبار و شان قانون‌نویسی را تهدید می‌کند.»

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران تهران در پایان بیانیه خود اعلام کرد: «بی‌پرده باید گُفت نوشتن قانون نباید آسان‌ترین کار در کشور باشد. این چرخه تکراری قانون‌تراشی بی‌اثر، باید متوقف شود و قانونگذار و مجری، بیش از افزودن بر تعداد مقررات، به اجرای عادلانه و شفاف قوانین موجود بپردازند. ما به آینده‌ای روشن ایمان داریم. آینده‌ای که در آن رسانه آزاد، نه دشمن که همراهِ کهرمانی خوب است. در این راه، بر پایبندی به اصول حرفه‌ای، مسئولیت اجتماعی و دفاع از حقوق بنیادین مردم ایستاده‌ایم و خواهیم ایستاد.»

در نشست مشترک وزیر نیرو و معاون رئیس‌جمهوری اعلام شد

احتمال تداوم تعطیلی آخر هفته

ایپام‌ما| گرچه بخش خصوصی چندان از مصوبه دولت مبنی‌بر تعطیل اعلام کردن چهارشنبه گذشته تمکین نکرد، اما تعطیلی بانک‌ها، بخش عمومی و دولتی و احتمال تداوم این تعطیلی‌ها به یکی از دغدغه‌های مردم تبدیل شد. باین‌حال، گویا دولت از این اقدام راضی است و وزارت نیرو اعلام کرده است تعطیلی گذشته موجب کاهش مصرف تا میزان ۴۱۸ هزار مترمکعب در بخش آب و حدود یک‌هزار و ۵۰۰ مگاوات‌ساعت کاهش مصرف در بخش برق شده است. حالا سازمان امور استخدامی و اداری کشور هم اعلام کرده است درصورت نیاز، این تعطیلی‌ها را ادامه خواهند دارد. کارشناسان همچنان هشدار می‌دهند تعطیلی‌های چندروزه، موجب جابه‌جایی جمعیت پایتخت به شهرهای دیگر به‌ویژه شهرهای شمالی می‌شود؛ این اتفاق فشار مصرف آب و برق را در تهران کم می‌کند، اما بر دوش شهرهای میزبان می‌گذارد.

وزیر نیرو روز گذشته در نشستی مشترک با رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور اعلام کرد همراهی مشترکان خانگی با صنعت آب و برق نقشی کلیدی در عبور بدون چالش از فصل گرم و تأمین حداکثری آب و برق بخش‌های مختلف دارد. به‌گفته او، تعطیلات اخیر ۴۱۸ هزار مترمکعب صرفه‌جویی آبی داشت.

وب‌سایت خبری وزارت نیرو (پاون)، به‌نقل از «عباس‌علی‌آبادی» نوشت: ۸۴ درصد مشترکان آب تهران خانگی هستند و این موضوع ضرورت همراهی این بخش در صرفه‌جویی آب را نشان می‌دهد. از سال ۱۳۹۹ به‌دلیل کاهش حجم ذخایر سدهای تهران، میزان برداشت آب از چاه‌های زیرزمینی برای تأمین آب شرب تهران افزایش یافت، اما از سال ۱۴۰۲ این روند به‌دلیل افت کیفیت منابع آب زیرزمینی و خطراتی همچون فرونشست زمین کاهش یافته است. همچنین، میانگین بلندمدت بارش در تهران ۲۷۹ میلی‌متر است، اما در ۵ سال گذشته به‌طور مداوم بارش‌ها کمتر از این میانگین بوده است. این موضوع لزوم مدیریت

مصرف آب و جلوگیری از بروز هرگونه تنش آبی را بیش‌ازپیش نمایان می‌کند.»

لخا کاهش چشمگیر مصرف

علی‌آبادی در این نشست در مورد تعطیلی آخر هفته گذشته اعلام کرد: براساس ارزیابی‌های صورت‌گرفته پس از اعمال تعطیلی روز چهارشنبه گذشته، تعطیلی در یک ماه به‌طور میانگین موجب کاهش شش میلیون مترمکعبی مصرف آب در تهران می‌شود. او ادامه داد: «تعطیلات چهارشنبه و پنجشنبه هفته گذشته موجب کاهش مصرف آب تهران به میزان سه هزار و ۸۰۰ لیتر برثانیه شد که معادل ۴۱۸ هزار مترمکعب است. همچنین، در روز چهارشنبه (۱ مرداد) مصرف برق کشور نسبت به روز قبل ۱۹ هزار مگاوات ساعت کاهش یافت که به‌طور میانگین معادل یک‌هزار و ۵۰۰ مگاوات در ساعت، یعنی یک‌ونیم برابر ظرفیت نیروگاه اتمی بوشهر است. سهم تهران در این کاهش حدود ۴۰۰ مگاوات بود. همچنین، روز پنجشنبه (۲ مرداد)

در پانزدهمین نشست اجلاس جهانی کنوانسیون رامسر در زیمبابوه ۹ شهر چین عنوان شهر تالابی بین‌المللی را کسب کردند

چین الگوی موفق شهرهای اسفنجی

پژوهشگر حوزه تالاب: برنامه کنوانسیون، ایجاد حمایت‌های فنی و ابزاری برای بهره‌برداری خردمندانه از تالاب‌هاست

ایپام ما| پانزدهمین نشست اجلاس جهانی کنوانسیون رامسر در شهر «ویکتوریا فالز» کشور زیمبابوه در حالی روز جمعه، سوم مرداد، شروع به کار کرد و تا ۹ مرداد ادامه دارد که در آن جایزه قهرمان جوان تالاب‌های جهان به «ایمان ابراهیمی»، حفاظت‌گر پرندگان، داده خواهد شد و همچنین «احمدرضا لاهیجان‌زاده»، معاون محیط‌زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط‌زیست که در رأس هیئتی کارشناسی در این نشست حضور دارد، به‌عنوان «نایب‌رئیس کنفرانس» انتخاب شده است. این کنوانسیون بیش از نیم‌قرن قبل در شهر رامسر و تنها با حضور ۱۷ کشور شکل گرفت، حالا بیش از ۱۷۰ عضو دارد و در تلاش است تا با کمک‌های فنی و مشورتی راهی برای حفاظت از تالاب‌ها و شهرهای تالابی جهان بیابد.

کنوانسیون رامسر یا کنوانسیون حفاظت از تالاب‌هایی که پرندهای آبی و کنارآبی دارند، در دوم فوریه ۱۹۷۱ یا ۱۳ بهمن ۱۳۴۹ به میزبانی ایران و شهر رامسر تشکیل شد. ایران و ۱۷ کشور در آن سال این پیمان‌نامه را امضا کردند و در گذر سال‌های متمادی بیش از ۱۷۰ کشور به این کنوانسیون پیوستند. کشورها برای عضویت در این کنوانسیون، باید حتماً تالابی داشته باشند که شرایط عضویت در رامسرسایت را دارا باشد.

در جلسه اخیر در زیمبابوه، با عضویت عربستان سعودی هم موافقت شد و این کشور به عنوان صد و هفتاد و سومین کشور عضو کنوانسیون رامسر قرار گرفت. این درحالی‌است که این کنوانسیون حفاظت از تالاب‌ها و پرندگان آبی و کنارآبی را مهمترین مأموریت تعریف کرده و علاوه‌براین، تلاش می‌کند نقشی در توسعه پایدار با ایجاد تعادل میان خواست انسان‌ها و حفظ تالاب برقرار کند.

در نشست روز یکشنبه این اجلاس جهانی یک مقام ارشد از صندوق جهانی طبیعت (WWF) اعلام کرد که کنوانسیون رامسر برای ادغام تالاب‌ها در مناظر شهری، الگویی تحسین‌برانگیز برای توسعه پایدار شهری به‌شمار می‌رود. «کریستین کولوپن»، مسئول سیاست آب‌های شیرین در WWF، گفت: ۹ شهر چینی در جریان این نشست، عنوان شهر تالابی بین‌المللی را کسب کردند که عدد چشمگیری است. او بیان کرد: «چینی‌ها پیشگام مفهوم «شهرهای اسفنجی» و بازگرداندن قابلیت نفوذپذیری به شهرها هستند».

به‌گفته مسئول سیاست آب‌های شیرین در WWF، توسعه شهری نباید به‌بهای ازبین‌رفتن تالاب‌ها تمام شود، زیرا تالاب‌ها برای سازگاری با تغییراقلیم نقش حیاتی دارند.

کولوپن بر اهمیت راحل‌های مبتنی‌بر طبیعت و تلفیق تالاب‌ها در طراحی شهری تأکید کرد و افزود: چین در حال نشان‌دادن راه به شهرداران، شهرداری‌ها و دولت‌های محلی در سراسر جهان است، اینکه چگونه می‌توان طبیعت را دوباره به شهرها بازگرداند و مناطق شهری

جدیدی طراحی کرد که نفوذپذیرتر باشند و اجازه دهند چرخه طبیعی آب به‌درستی عول کند.

او افزود: «شهر آینده چنین شهری خواهد بود، شهری بسیار مقاومتر در برابر اقلیم و با امنیت آبی بهتر.» کولوپن همچنین هشدار داد تخریب مناظر طبیعی و فروپاشی تالاب‌ها تهدیدی جدی برای امنیت غذایی، دسترسی به آب، و ثبات اقلیمی محسوب می‌شود.

📌 از توان فنی کنوانسیون رامسر بهره بگیریم

«علی ارواحی»، پژوهشگر حوزه تالاب، اهمیت این کنوانسیون را از بعد فنی و مشورتی مهم می‌داند و به «پیام ما» می‌گوید: «یکی از برنامه‌های کنوانسیون، مدیریت تالاب‌ها و حمایت فنی برای نوشتن برنامه‌های حفاظتی است. این حمایت‌ها بیشتر فنی و ابزاری است و بهره‌برداری خردمندانه از تالاب مدنظر است. همچنین، به‌لحاظ حقوقی و همکاری‌های بین‌المللی هم درباره تالاب‌هایی که بین کشورها مشترک‌اند، فعال است و کمیته مشورتی دارد.»

در بعد عملی تأثیرگذار باشد. برای مثال، ما در سال ۱۳۹۶ قانون حفاظت از تالاب‌ها را در مجلس تصویب کردیم. بیش از ۴۰ تالاب کشور برنامه مدیریتی دارند و این به‌معنای این نیست که حال تالاب‌ها و دریاچه‌های ما خوب است، بلکه تا حدی این به‌معنای حمایت‌های فنی کنوانسیون هم بوده است.»

او تلاش‌ها و حمایت‌های فنی را در بخش نرم‌افزاری مؤثر می‌داند و معتقد است که اگر قانون و برنامه ریخته شد، اما در عمل اجرایی نشد، چالش ماست و انتظارمان از کنوانسیون را باید در همین سطح انتقال تجربیات، درس‌آموخته‌ها، خدمات نرم‌افزاری و… ببینیم. «یکی از کارهای مهم دیگر کنوانسیون رامسر این است که فهرست تالاب‌های در معرض خطر را در لیست مونترو منتشر می‌کند. حداقل شش تالاب کشور ما در این فهرست است: تالاب انزلی (از سه دهه قبل)، تالاب شادگان و سایر تالاب‌ها. انتشار این فهرست وجهه کشورها در حفاظت را نشان می‌دهد و این هم نکته مهمی است. اما اینها تنها ابزارهای کنوانسیون رامسر هستند و درنهایت این خود حکومت‌ها و مردم پیرامون تالاب‌ها هستند که باید از این دانش استفاده کنند.»

📌 بابل، عضو فعال در شبکه جهانی شهرهای تالابی

در حاشیه این کنفرانس، شهردار بابل به نمایندگی از جمهوری اسلامی ایران، گواهینامه شهرهای تالابی بابل، گندمان و گیاشهر را دریافت کرد.

«حامد بیکیایی»، شهردار بابل در حالی برای دریافت این گواهینامه در زیمبابوه حاضر شده است که کمیته دائمی کنوانسیون بین‌المللی رامسر سال گذشته در نشست پنج‌روزه‌اش که از یکم تا پنجم بهمن به میزبانی سوئیس در شهر گلاند برگزار شد، ۳۱ شهر را به فهرست شهرهای تالابی عضو این کنوانسیون معتبر محیط‌زیستی اضافه کرد و نام بابل نیز در این بین دیده می‌شد. بابل از مازندران، کیشهر، ازگیلان و گندمان از چهارمحال و بختیاری سه شهری هستند که به جمع شهرهای تالابی جهان اضافه شدند تا دروازه‌های جدیدی برای فعالیت‌های رونق‌بخش حوزه گردشگری مبتنی‌بر طبیعت و محیط‌زیست به روی آنها باز شود.

ثبت جهانی بابل به‌عنوان شهر تالابی، نعتها جایگاه این شهر را در میان شهرهای پیشرو در حفاظت از تالاب‌ها و بهره‌برداری پایدار از زیست‌وم‌های آبی تثبیت کرد، بلکه نشان‌دهنده عزم جدی محلی و ملی در راستای حفاظت از منابع طبیعی، جلب مشارکت مردمی و ارتقای تاب‌آوری شهری در برابر بحران‌های زیست‌محیطی است. ازاین‌پس، بابل به‌عنوان عضوی فعال در شبکه جهانی شهرهای تالابی، الگوی بین‌المللی هم‌زیستی پایدار انسان و طبیعت خواهد بود.

حامد بیکیایی، شهردار بابل، به بعد از دریافت این گواهینامه به ایرنا گفت: «شهر بابل دارای ۲۰۷ قطعه تالاب و آبچندان است که تالاب ۷۰۰ هکتاری لنگور یکی از بزرگترین تالاب‌های این شهرستان است. همچنین، سه تالاب در شهرستان بابل در حوزه شهر واقع شده که هم این ظرفیت‌ها سبب شد بابل با همکاری سازمان حفاظت محیط‌زیست در سال ۲۰۲۴ عنوان جهانی‌شهر تالابی را در کنوانسیون رامسر کسب کند.» به‌گفته او، این عنوان جهانی یک فرصت مناسب برای شهر بابل است تا با بهره‌مندی از تجارب جهانی از این ظرفیت برای جذب گردشگر و توسعه چندبعدی شهرستان بهره‌مند شود. شهردار بابل با اشاره به این مطلب که گواهی عنوان جهانی که توسط کنوانسیون رامسر به شهر و شهرداری بابل داده می‌شود شش سال اعتبار دارد، بیان کرد: «درصورت تعامل مثبت شهروندان با تالاب در جهت بهره‌مندی خردمندانه، این عنوان جهانی تمدید می‌شود و هرکدام از شهروندان یک سفیر شهر تالابی خواهند بود و مسئولیت مهمی در حفاظت تالاب شهری و شهرستانی خواهند داشت.»

پیش‌ازاین در آزمایش ۱۴۰۱ «بندر خمیر» در کنار یکی از مهم‌ترین تالاب‌های کشور به‌نام «تالاب خورخوران» با وسعتی حدود یکصد هزار هکتار به‌عنوان اولین شهر تالابی کشور معرفی شد که بعد از این بندر، بابل به‌عنوان دومین شهر تالابی ایران معرفی شده است.

افزایش آلودگی گاوخونی به فلزات سنگین

رئیس مرکز تحقیقات بیابان‌زدایی و مبارزه با گردوغبار دانشگاه آزاد اسلامی افزود: ذرات گردوغبار ریزتر است و درصد رس آنها افزایش یافته‌که این تغییرات تهدیدی جدی برای سلامت زیست‌محیطی و عمومی مردم منطقه به‌شمار می‌رود.

جلالیان با اشاره به اینکه تالاب گاوخونی در حال حاضر تقریباً به‌طور کامل خشک شده است، هشدار داد: اگر حقایه زیست محیطی تالاب تأمین نشود، در آینده‌ای نزدیک، چشمه‌های تولید ریزگردهای سمی در شرق و غضب تالاب فعال خواهند شد و نعتها استان اصفهان، بلکه استان‌های مجاور و حتی تهران نیز تحت‌تأثیر قرار خواهند گرفت.

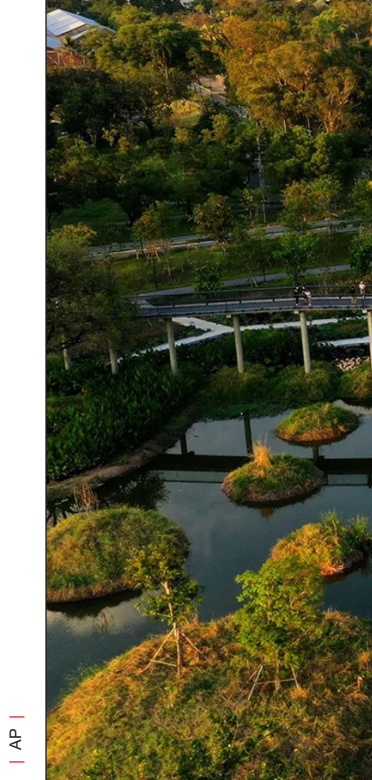
او با بیان اینکه تالاب گاوخونی با وسعتی بالغ‌بر ۴۷ هزار هکتار، اکنون خود به یکی از منابع اصلی تولید گردوغبار در منطقه تبدیل شده است، افزود: بخش‌های غربی تالاب با تپه‌های شنی و بافت سبک، بخش‌های میانی با سیله‌های نمکی چندوجهی که در مقابل عوامل فرسایش بادی مقاوم می‌کنند و بخش‌های شرقی و مصب تالاب با بافت ریزدانه و رس فراوان تشکیل شده‌اند که این شرایط توأمی از منابع بالقوه گردوغبار آلوده را در منطقه ایجاد کرده‌اند.ایرنا

در حالی که در این کنوانسیون

مجموعه تلاش‌ها و برنامه‌های این کنوانسیون از جهت باعث افزایش سطح آگاهی شده و از جهت دیگر، باعث شده چارچوب‌های قانونی برای حفاظت تالاب‌ها ارتقا پیدا کند و روی حفاظت از زیستگاه‌های در حال تخریب هم اثر گذاشته. ما در کشورمان ۲۷ تالاب ثبت‌شده در

کنوانسیون رامسر داریم و برنامه جدید کنوانسیون هم تعادل‌بخشی و ایجاد توسعه پایدار و شهرهای تالابی است.» نکته نچندان دلچسب کنوانسیون‌ها، نداشتن قدرت عملی و تأثیرگذاری بر عملکرد کشورهاست. آن‌طورکه ارواحی می‌گوید، این کنوانسیون هم مانند سایر پیمان‌نامه‌ها صرفاً ابزار علاقه‌مندی برای حفاظت است و قدرت اجرایی و عملی ندارد. «به‌واسطه فعالیت این کنوانسیون و مشورت‌هایی که می‌دهد، می‌تواند درنهایت

به‌گفته او، مرکز علمی و فنی STRP در این کنوانسیون مشورت‌های علمی و فنی برای بحران‌های تالابی می‌دهد. «برای مثال ما در تالاب‌هایمان سنبل آبی داریم و می‌توانیم از این نهاد علمی کمک بگیریم. درحقیقت، مجموعه تلاش‌ها و برنامه‌های این کنوانسیون از جهت باعث افزایش سطح آگاهی شده و از جهت دیگر، باعث شده چارچوب‌های قانونی برای حفاظت تالاب‌ها ارتقا پیدا کند و روی حفاظت از زیستگاه‌های در حال تخریب هم اثر گذاشته. ما در کشورمان ۲۷ تالاب ثبت‌شده در

کنوانسیون رامسر داریم و برنامه جدید کنوانسیون هم تعادل‌بخشی و ایجاد توسعه پایدار و شهرهای تالابی است.» نکته نچندان دلچسب کنوانسیون‌ها، نداشتن قدرت عملی و تأثیرگذاری بر عملکرد کشورهاست. آن‌طورکه ارواحی می‌گوید، این کنوانسیون هم مانند سایر پیمان‌نامه‌ها صرفاً ابزار علاقه‌مندی برای حفاظت است و قدرت اجرایی و عملی ندارد. «به‌واسطه فعالیت این کنوانسیون و مشورت‌هایی که می‌دهد، می‌تواند درنهایت

به‌گفته او، مرکز علمی و فنی STRP در این کنوانسیون مشورت‌های علمی و فنی برای بحران‌های تالابی می‌دهد. «برای مثال ما در تالاب‌هایمان سنبل آبی داریم و می‌توانیم از این نهاد علمی کمک بگیریم. درحقیقت، مجموعه تلاش‌ها و برنامه‌های این کنوانسیون از جهت باعث افزایش سطح آگاهی شده و از جهت دیگر، باعث شده چارچوب‌های قانونی برای حفاظت تالاب‌ها ارتقا پیدا کند و روی حفاظت از زیستگاه‌های در حال تخریب هم اثر گذاشته. ما در کشورمان ۲۷ تالاب ثبت‌شده در

کنوانسیون رامسر داریم و برنامه جدید کنوانسیون هم تعادل‌بخشی و ایجاد توسعه پایدار و شهرهای تالابی است.» نکته نچندان دلچسب کنوانسیون‌ها، نداشتن قدرت عملی و تأثیرگذاری بر عملکرد کشورهاست. آن‌طورکه ارواحی می‌گوید، این کنوانسیون هم مانند سایر پیمان‌نامه‌ها صرفاً ابزار علاقه‌مندی برای حفاظت است و قدرت اجرایی و عملی ندارد. «به‌واسطه فعالیت این کنوانسیون و مشورت‌هایی که می‌دهد، می‌تواند درنهایت

رئیس مرکز تحقیقات مبارزه با گردوغبار دانشگاه آزاد اسلامی از افزایش چشمگیر آلودگی فلزات سنگین در گردوغبار تالاب بین‌المللی گاوخونی خبر داد و گفت: مطابق با آخرین پایش‌ها، شاخص بار آلودگی (PLI) با درجه سمیت گردوغبار این منطقه ۶۰ درصد افزایش یافته است.

«احمد جلالیان» افزود: مطالعات آزمایشگاهی نشان می‌دهند غلظت فلزات سنگینی مانند کادمیوم در گردوغبار تالاب گاوخونی سه برابر شده و غلظت فلزات روی و سرب افزایش قابل‌توجهی داشته است.

او گفت: شاخص بار آلودگی (PLI) که معیاری برای سنجش درجه سمیت گردوغبار محسوب می‌شود، نسبت به پایش‌های پیشین حدود ۶۰ درصد افزایش یافته و از عدد ۲.۵ در دومین مرحله پایش‌ها به عدد ۴ در مرحله سوم و آخرین پایش‌ها در سال ۱۴۰۰ رسیده است.

رئیس مرکز تحقیقات بیابان‌زدایی و مبارزه با گردوغبار دانشگاه آزاد اسلامی با بیان اینکه تالاب بین‌المللی گاوخونی در سه مرحله توسط محققان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان مورد پایش قرار گرفته است، گفت: مرحله نخست از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴ در قالب یک پروژه دکتری، مرحله دوم از ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶ در قالب قرارداد با اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست استان اصفهان و مرحله سوم از ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ براساس قرارداد جدید با همین اداره‌کل اجرا شده است.

به‌گفته جلالیان، نتایج پایش سوم نسبت به پایش دوم حاکی از پنج برابر شدن نرخ فرورنشست گردوغبار است.

او اضافه کرد: در پایش دوم، نرخ فرورنشست، ۴۶ تن در کیلومترمربع در سال بوده، اما این عدد در پایش سوم به ۲۲۴ تن در کیلومترمربع در سال افزایش یافته است.

خبر

نقش جوامع روستایی

در حفاظت از تالاب‌ها

پانزدهمین کنفرانس کشورهای عضو کنوانسیون رامسر از روز جمعه، ۳ مرداد ۱۴۰۴، در شهر «ویکتوریا فالز» کشور زیمبابوه آغاز شده و تا تاریخ ۹ مرداد ادامه دارد. در همین راستا، خبرنامه‌ای برای کنفرانس منتشر و در یکی از مطالب آن، به مقوله نظام‌های دانایی بومی در حفاظت از تالاب‌ها پرداخته شده است. آنچه می‌خوانید خلاصه‌ای از این نوشتار است. نظام‌های دانش بومی (نظام‌های دانایی بومی) نقش کلیدی و مؤثری در حفظ تالاب‌ها ایفا می‌کنند. به همین دلیل، سازمان می‌خواهد تا باورهای سنتی و فرهنگی خود را برای این منظور به‌کار بگیرد. «امکلا سیدانگه»، مدیر آموزش و آگاهی‌رسانی محیطی سازمان مدیریت محیط‌زیست زیمبابوه، معتقد است نظام‌های دانش بومی در باورها، اصول اخلاقی، هنرها و

ارزش‌های جوامع ریشه دارند و نقش مهمی در حفاظت از تالاب‌ها، به‌ویژه در میان جوامع روستایی زیمبابوه ایفا می‌کنند. به‌گفته سیدانگه، سازمان مدیریت محیط‌زیست زیمبابوه مشاهده کرده است که برخی جوامع، به‌ویژه در مناطق روستایی، با انگای به نظام‌های دانایی بومی اقدام به حفاظت از تالاب‌ها می‌کنند، رویکردی که مورد تشویق قرار گرفته است. «ما شاهد انسجام در جوامع روستایی هستیم؛ مردمی که فرهنگ، هنرها و باورهایشان را محترم می‌شمارند. این انسجام در حفاظت از طبیعت، از جمله تالاب‌ها، نیز خود را نشان می‌دهد.» او به نمونه‌هایی از تالاب‌های این کشور اشاره کرد که نظام‌های دانش بومی در حفاظت از آنها به‌کار گرفته شده است و تأکید کرد بسیاری تالاب‌های دیگر در سراسر کشور با همان شیوه‌ها حفاظت می‌شوند. این امر کمک کرده است برخی تالاب‌ها در وضعیت طبیعی اولیه خود باقی بمانند؛ اثباتی بر کارآمدی نظام‌های دانایی بومی. «ما بر این باوریم که رابط‌های میان نظام‌های دانایی بومی و علم وجود دارد. این موضوع نشان می‌دهد نظام‌های دانایی بومی در جامعه بومی، خود نوعی علم است.» سیدانگه افزود: «حفاظت تالاب‌ها همچنین باید با احترام به سنت‌های فرهنگی و معنوی منتقل‌شده از نسلی به نسل دیگر همراه باشد».

سازمان مدیریت محیط‌زیست زیمبابوه تأکید کرده است تالاب‌ها منابع تأمین آب شیرین جوامع هستند و نقش مهمی در تصفیه و پایش آب از آلودگی‌ها ایفا می‌کنند. بااین‌حال، تخریب تالاب‌ها در زیمبابوه تحت‌تأثیر چندین عامل از قبیل توسعه شهری و زیرساخت‌ها، کشاورزی، فعالیت‌های صنعتی، رهاسازی فاضلاب، کشاورزی ناپایدار، چرای دام، معدن‌کاری و جنگل‌دایی اتفاق می‌افتد. برای حفاظت از تالاب‌ها، مدیر آموزش و آگاهی‌رسانی محیطی توصیه‌هایی نظیر شناخت دقیق خدمات اکوسیستمی تالاب‌ها، تدوین برنامه مدیریت زمین که تالاب‌ها را در نظر بگیرد، استفاده خردمندانه و پایدار از بستر تالاب‌ها، بازگردانی تالاب‌های آسیب‌دیده، ایجاد منابع مالی برای حفاظت، تدوین سیاست‌هایی به‌منظور استفاده خردمندانه و آموزش جوامع درباره منافع تالاب‌ها را دارد. پروژه‌های ملی و حفاظت جمعی سازمان مدیریت محیط‌زیست زیمبابوه اعلام کرده که تاکنون ۲۰ پروژه محلی حفاظت تالاب را حمایت کرده است. این پشتیبانی شامل «ورود فنی»، تأمین تجهیزات و ساخت زیرساخت‌های موردنیاز بوده است. اهداف این پروژه‌ها شامل حفاظت از منابع آب، بازسازی تالاب‌های تخریب‌شده، بهبود معیشت جوامع می‌شود. همچنین، تخریب‌ناپذیر بوده گسترده در زندگی فرهنگی، مذهبی و معنوی نقش ایفا می‌کنند. در بسیاری از جوامع، برخی آیین‌های فرهنگی و مذهبی در جوار این زیست‌توم‌ها برگزار می‌شوند تا ارتباط با نیروهای بالاتر حفظ شود. بنابراین، حفاظت از تالاب‌ها تنها به‌دلیل مزایای اقتصادی، تأمین منابع یا گردشگری نیست، بلکه ابعاد فرهنگی و معنوی آنها نیز بسیار حیاتی هستند و باید حفظ شوند.ایپام ما

تأمین حقایه تالاب

هورالعظیم پیگیری می‌شود

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست خوزستان با تأکید بر حق ایران برای خاموش کردن آتش بخش عراقی هورالعظیم به‌منظور جلوگیری از انتشار دود آن در خوزستان، از پیگیری دیپلماتیک تأمین حقایه این تالاب از سوی عراق در سال آبی جدید خبر داد. «محمدجواد اشرفی» بیان کرد: تالاب هورالعظیم تقریباً ۳۶۰ هزار هکتار مساحت دارد که حدود ۱۲ هزار هکتار معادل یک‌سوم آن در ایران و دومین آن در عراق قرار دارد. او افزود: در بخش ایرانی، رودخانه کرخه و در بخش عراقی رودخانه دجله منابع تغذیه‌کننده این تالاب هستند. در حال حاضر، وضعیت این تالاب چه در بخش ایرانی و چه عراقی مناسب نیست، اما پایین‌حال، وضعیت بخش ایرانی با بخش عراقی قابل‌مقایسه نیست. مدیرکل حفاظت محیط‌زیست خوزستان گفت: در حوضه‌های شماره ۱ و ۲ تالاب هورالعظیم آبگیری مشهود است، اما در بخش عراقی، تالاب کاملاً خشک شده است و دود بسیار ممتزکی، تالاب پی آتش‌سوزی در این بخش منتشر شده است. اشرفی بیان کرد: شرایط آب‌وهوایی یکی‌دو روز گذشته، مانند جهت باد غالب و رطوبت موجب شده است دود کمتری به‌سمت خوزستان بیاید.اِپسنا

خبر

جاده‌ها برای حفظ حیات وحش ایمن شود

جاده‌ای کشور محسوب می‌شود، گفت: سازمان راهداری موظف است مسیرهای احتمالی عبور حیوانات را با فنس کشی مناسب محصور و در این مناطق نسبت به نصب سرعت‌گیر و چراغ‌های روشنایی اقدام کند او در ادامه با اشاره به تفاهم‌نامه منعقدشده بین سازمان حفاظت محیط‌زیست و پلیس راهنمایی و رانندگی به‌منظور کاهش تلفات جاده‌ای حیات‌وحش افزود: کاهش سرعت مجاز خودروها در محدوده‌های عبور حیوانات نقش مهمی در پیشگیری از تصادفات دارد و لازم است رانندگان نیز با رعایت اصول ایمنی و توجه به تابلوهای هشداردهنده، در تأمین ایمنی خود و حفاظت از محیط‌زیست مشارکت فعال داشته باشند.

رستگار در پایان تأکید کرد: از همه رانندگان درخواست می‌کنیم در مسیرهایی که احتمال عبور حیوانات از جاده وجود دارد، مقررات راهنمایی و رانندگی را به‌طور کامل رعایت و با رعایت سرعت مطمئنه از بروز حوادث ناگوار جلوگیری کنند.اروپاطعمومی سازمان حفاظت محیط‌زیست

در پی تلف شدن یک توله خرس قهوه‌ای نر بر اثر برخورد با خودرو در محور شاهرود به تاش، فرمانده یگان حفاظت سازمان محیط‌زیست بر ضرورت نصب علائم هشداردهنده در مناطق پرخطر و همکاری دستگاه‌های مسئول برای کاهش تلفات جاده‌ای حیات‌وحش تأکید کرد.

«رضا رستگار» با ابراز تأسف از تلف شدن یک قلاذه توله خرس قهوه‌ای نر در کوهستان شاهوار واقع در محور شاهرود به تاش، بر ضرورت رعایت سرعت مطمئنه و افزایش هوشیاری رانندگان در جاده‌ها تأکید کرد.

فرمانده یگان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به اینکه در سال‌های اخیر تصادفات جاده‌ای ناشی از برخورد خودروها با حیوانات به یکی از چالش‌های جدی در حوزه ایمنی راه‌ها تبدیل شده است، اضافه کرد: این نوع حوادث نعتها موجب خسارت به رانندگان و سرنشینان وسایل نقلیه می‌شود بلکه متأسفانه منجر به مرگ حیوانات نیز می‌شود. ازاین‌رو، تأمین امنیت در جاده‌ها و اتخاذ تدابیر مناسب برای کاهش این‌گونه تصادفات امری ضروری است.

او نصب تابلوها و علائم هشداردهنده در مناطق پرخطر، ایجاد فنس‌های حائل در مناطق حفاظت‌شده و آموزش رانندگان را از مهمترین راهکارهای کاهش تصادفات با حیات‌وحش ذکر کرد و افزود: اطلاع‌رسانی مؤثر به رانندگان درباره احتمال حضور حیوانات در مسیر و آموزش نحوه واکنش صحیح در مواجهه با آنها می‌تواند نقش مهمی در پیشگیری از حوادث ایفا کند.

فرمانده یگان حفاظت محیط‌زیست بیان کرد: همکاری دستگاه‌های مسئول و انجام مطالعات میدانی برای شناسایی نقاط حادثه‌خیز به‌همراه بهره‌گیری از ظرفیت جوامع محلی و کارشناسان محیط‌زیست می‌تواند به اتخاذ راحل‌های خلاقانه و اثربخش در این زمینه منجر شود. رستگار با بیان اینکه تصادف با حیوانات نیز بخشی از حوادث

ابهام درباره ادامه فعالیت استارت‌آپ «کارزار»

ایپام ما از دو هفته پیش تاکنون هیچ درخواست جدیدی در پلتفرم کارزار ثبت نشده و فعالیت این استارت‌آپ اجتماعی متوقف شده است.

بررسی‌های «ایپام ما» نشان می‌دهد از دو هفته پیش تاکنون هیچ نامه جدیدی در وبسایت کارزار ثبت نشده و همه نامه‌های در حال امضا از سوی کاربران مربوط به پیش از ۲۵ تیر است. در همین مدت حساب شخصی «حامد بیدی»، مدیرعامل پلتفرم کارزار، در شبکه اجتماعی ایکس فعالیت نداشته و توضیحی درباره ادامه فعالیت پلتفرم کارزار منتشر نکرده است.

کارزار، استارت‌آپی اجتماعی است که از سال ۱۳۹۶ فعالیت خود را شروع کرده است و از سال ۱۴۰۰ با جمع‌آوری بیش از یک میلیون امضا برای مقابله با طرح صیانت و توقف این طرح، در میان کاربران شبکه‌های اجتماعی، فعالان اجتماعی و کنشگران حوزه اینترنت شناخته‌تر شد. اکنون وبسایت کارزار که محل ثبت مطالبات مختلف و مطالبه‌گری مدنی است، از ۲۴ تیر با انتشار تنها یک مورد درخواست، فعالیتی نداشته. در این روز نامه‌ای با تیتیر «درخواست پیگیری قطعی مکرر و بی‌رویه آنتن و اینترنت در بخش پسخوه، شهرستان سبب و سوران» در کارزار منتشر شده که از طرف «عموم مردم بخش پسخوه» می‌نویسد: «در عصر ارتباطات و فناوری، قطعی مکرر و بی‌برنامه اینترنت و آنتن در بخش بزرگ پسخوه، به‌طور میانگین بین چهار الی شش ساعت به‌صورت روزانه و با جمعیت بیش از ۲۳ هزار نفر، باعث قطعی ارتباط با نهادهای امدادی و امنیتی و فلج شدن اقتصاد این بخش، به‌ویژه قشر بازاریان، کسبه، کارگران و... و همچنین کلافگی و سردرگمی دانش‌آموزان، دانشجویان، فرهنگیان و سایر شهروندان برای انجام امور روزمره در این بخش شده است. خواهشمندیم این مشکل حاد را بقصد فوریت برطرف نمایید تا دعای خیر شهروندان بخش پسخوه شامل حال شما مسئولین شود.» یک روز پیش‌ازین نیز فقط شش درخواست در این وبسایت ثبت شده است، اعتراض به قطعی برق خرمشهر، درخواست آسانت جاده روستایی طولیه به بزمک شهرستان ممسنی، اعتراض به راهاندازی معدن مس در بخش جالبازر شمالی شهرستان جیرفت، درخواست حل مشکل بیست‌ساله آب شرب منطقه پسخوه شهرستان تفت یزد، درخواست بازگشایی تونل شهدا-کرمان، مخالفت اعضای سازمان نظام مهندسی با پیشنهاد حذف تدریجی پروانه حقیقی. طبق بررسی «ایپام ما» از یکم تا ۲۴ تیرماه که آخرین درخواست مردمی در این پلتفرم مستقل ثبت و منتشر شده، کارزار ۳۳۱ نامه را منتشر کرده و از آن تاریخ تاکنون فعالیت این پلتفرم متوقف شده است. پاییز ۱۴۰۳، وقتی بنیانگذاران این پلتفرم چهارمیلیونی شدن امضاهای کارزار را جشن گرفتند، حامد بیدی گفت: «تا امروز بیش از ۱۷ میلیون شهروند ایرانی در کمپین‌های کارزار مشارکت کرده‌اند که این آمار مربوط به ۳۴ هزار کمپین ثبت‌شده است. مجموع امضاهای این تعداد کمپین، از مرز ۴۰ میلیون می‌گذرد و در نوع خود کم‌نظیر است.» به گفته او، در این پلتفرم هر ماه به‌طور متوسط ۹۰۰ کارزار جدید ایجاد می‌شود و بیش از شش هزار و ۷۰۰ نفر شهروند حداقل صد کارزار را امضا کرده‌اند. اکنون با متوقف‌شدن انتشار نامه‌ها و بی‌جواب‌بودن پیگیری‌ها از سوی کارزار، ادامه فعالیت این استارت‌آپ اجتماعی با ابهام مواجه است.

خبر

اختلال اینترنت تاحل مشکل برق ادامه دارد

سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی اعلام کرد: تا زمانی که مشکل قطعی برق به صورت ریشه‌ای حل نشود، پایداری کامل شبکه امکان‌پذیر نیست.

حساب «رگولانک» که متعلق به روابط‌عمومی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی است، در شبکه اجتماعی ایکس در پاسخ به یکی از کاربران که درباره قطعی اینترنت پس از قطعی برق در زیر پست وزیر ارتباطات گلایه داشت، نوشت: «با توجه به اینکه سایت حدود یک ساعت پس از قطع برق روشن می‌ماند، می‌توان گفت وضعیت فعلی در حد قابل‌قبول است. بااین‌حال، قطعی‌های مکرر برق موجب اختلال در شبکه ارتباطی و حتی وارد شدن خسارت به تجهیزات می‌شود؛ به‌ویژه باتری‌هایی که تازه نصب شده‌اند نیز به‌دلیل فشار ناشی از قطعی‌های مداوم، سریع‌تر دچار خرابی می‌شوند.»

روابط‌عمومی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی اضافه کرد: «زمانی که برق قطع می‌شود سیستم‌های سرمایشی (کولینگ) از کار می‌افتند، حتی سایت‌هایی که دارای باتری هستند نیز ممکن است به‌دلیل افزایش دمای تجهیزات از مدار خارج شوند. درنتیجه، تا زمانی که مشکل قطعی برق به‌صورت ریشه‌ای حل نشود، پایداری کامل شبکه امکان‌پذیر نخواهد بود.»امهر

اقتصاد نوآوری در مسیر فروپاشی تدریجی قرار گرفت

استارت‌آپ‌ها؛ زخمی‌های دیجیتال جنگ

در جنگ دوازده‌روزه میان ایران و اسرائیل، فقط موشک‌ها در میدان نبودند، بلکه زیرساخت‌های دیجیتال کشور نیز در خط مقدم ضربه خوردند. قطعی گسترده اینترنت در سراسر ایران، شبکه‌ای از کسب‌وکارهای آنلاین را در تنگنایی بی‌سابقه قرار داد و پیامدهای آن، نمایی هشداردهنده از آسیب‌پذیری اقتصاد نوآوری را نمایان کرد.

اکوسیستم استارت‌آپی ایران که اوایل دهه ۹۰ شمسی به‌عنوان موجی نویدبخش برای اقتصاد دیجیتال ایران شناخته می‌شد، حالا با چالش‌های متعددی مواجه است که برخی از آنها ریشه در مسائل داخلی و برخی دیگر در فشارهای خارجی دارند. براساس گزارش‌های موجود، ایران در سال ۲۰۲۳، رتبه اول منطقه را در شاخص نوآوری‌های فناوری اطلاعات کسب کرد، اما این دستاورد تحت‌الشعاع مشکلات ساختاری و بحران‌های اخیر قرار گرفته است. در یک ماه گذشته، این اکوسیستم با سه چالش اصلی روبه‌رو بوده؛ اختلال در زیرساخت‌های اینترنت، افت تقاضای کاربران (به‌دلیل کاهش قدرت خرید) و مشکلات لجستیک و زنجیره تأمین (که به‌ویژه در جریان جنگ دوازده‌روزه تشدید شد). این چالش‌ها نتهتا رشد استارت‌آپ‌ها را کند کرده، بلکه برخی از آنها را به مرز تعطیلی کشانده است.

جنگ دوازده‌روزه ایران و اسرائیل که از ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ آغاز شد، تأثیرات عمیقی بر اقتصاد دیجیتال ایران گذاشت. از همان روز اول، محدودیت‌های شدید اینترنتی اعمال شد و در روز پنجم (۲۷ خرداد) اینترنت به‌طور کامل قطع شد. این اقدام که به‌گفته «ستار هاشمی»، وزیر ارتباطات، به‌دلیل «تشخیص مراجع ذی‌صلاح و نهادهای اطلاعاتی و امنیتی» انجام شد، خسارات سنگینی به اقتصاد دیجیتال وارد کرد. براساس اظهارات هاشمی، در هر دو روز از این دوره، معادل یک همت (هزار میلیارد تومان) خسارت به اقتصاد دیجیتال وارد شد که در مجموع به حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان در ماه رسیده است.

انجمن صنفی کسب‌وکارهای اینترنتی نیز در نامه‌ای سرگشاده اعلام کرد که این محدودیت‌ها «ضریب جبران‌ناپذیری» به اکوسیستم استارت‌آپی وارد کرده است. به‌عنوان مثال، استارت‌آپ‌هایی مانند «اسنپ»، «دیجی کالا» و «تپسی» که به اینترنت وابستگی زیادی دارند، با کاهش شدید ترانکشن‌ها مواجه شدند. گزارش پایگاه بین‌المللی «نتیلاکس» نشان داد ترافیک اینترنت ایران در این دوره بیش از ۵۰ درصد

بوم و بَر

از سوی دیگر، استارت‌آپ‌هایی مانند «نوبیتکس» که اخیراً دچار هک امنیتی شد، اطلاعات محدودی ارائه کردند. گزارش «ایران‌پروگر» نشان داد این هک نتیجه نبود ساختار قانونی مناسب در اکوسیستم رمزارز ایران بوده است. این شرکت به‌دلیل حساسیت‌های امنیتی و حفظ اعتماد کاربران، از ارائه جزئیات بیشتر خودداری کرد.

بسیاری از استارت‌آپ‌های کوچک‌تر نیز به‌دلیل ترس از واکنش‌های منفی یا فشارهای رگولاتوری، ترجیح داده‌اند سکوت کنند. به‌نظر می‌رسد استارت‌آپ‌هایی که در حوزه فین‌تک فعالیت می‌کنند، به‌دلیل نظارت شدید بانک مرکزی و مشکلات مربوط به دریافت مجوز، از انتشار آمار دقیق خودداری کرده‌اند. شفافیت استارت‌آپ‌ها در ارائه آمار و گزارش‌ها می‌تواند به جلب اعتماد سرمایه‌گذاران و کاربران کمک کند، اما این امر نیازمند ایجاد فضایی امن و حمایتی از سوی نهادهای حاکمیتی است. بدون این اقدامات، خطر مهاجرت بیشتر کارآفرینان و تضعیف اکوسیستم استارت‌آپی ایران همچنان پابرجاست. کاهش درآمد اولین سیگنال بحران بود. طبق داده‌های اتاق کسب‌وکارهای دانش‌بنیان، نزدیک به ۴۰ درصد از فعالیت‌های اقتصادی استارت‌آپ‌ها در بازه جنگی متوقف شد. گزارش‌ها در این ایام حمایت از افت ۲۵ تا ۵۰ درصدی درآمد برای بیش از ۴۰ درصد شرکت‌ها داشتند؛ شوکی که در آن هر ساعت خاموشی اینترنت حدود ۱.۵ میلیون دلار از ظرفیت اقتصادی کشور کاست. از طرف دیگر، برای استارت‌آپ‌هایی که به درگاه‌های پرداخت بین‌المللی، APIهای خارجی و سرویس‌های ابری وابسته‌اند، قطع ارتباط با جهان به‌منزله توقف کامل عملیات بود. حتی با بازگشت اینترنت، بازبانی این سرویس‌ها هفته‌ها به طول انجامید و شرکت‌ها برای دوام، ناگزیر به سراغ راه‌حل‌های بومی گاه ناکارآمد، رفتند. در این ایام اخبار متعددی درباره تعدیل نیروها توسط شرکت‌ها به‌ویژه استارت‌آپ‌ها منتشر شد که نه‌فقط واکنشی به کاهش درآمد، بلکه نشانه‌ای از یأس سیستماتیک بود. این مسئله‌ای است که فراتر از عدد و رقم، هشدار آینده‌ای کمرنگ‌تر برای تکنولوژی ایران است. بحران اخیر نشان داد اقتصاد دیجیتال ایران به ساختاری مقاوم و مستقل نیاز دارد؛ زیرساخت‌هایی که در تذبدهای ژئوپلیتیکی، نه‌فقط بقا بلکه رشد را تضمین کنند. گام‌های راهبردی شامل توسعه پلتفرم‌های بومی، سیاستگذاری در حمایت از استارت‌آپ‌ها و بازطراحی امنیت دیجیتال می‌تواند چتر نجاتی در بحران‌های آتی باشد.

چالش دائمی نوآوری ایرانی

ایران صاحب یکی از جوان‌ترین جمعیت‌های دیجیتالی منطقه است، اما زیرساخت‌های این نوآوری همچنان برپایه اتصال‌های ناپایدار استوار است. در دوران جنگ اخیر، وابستگی به پلتفرم‌های خارجی —از AWS گرفته تا Stripe— استارت‌آپ‌ها را به حالتی نیمه‌تعطیل کشاند؛ مدل‌هایی که در سیلیکون‌ولی رشد کرده‌اند، وقتی از بستر جهانی جدا شوند، تبدیل به کدهایی خاموش می‌شوند. در گفت‌وگو با سه بنیانگذار استارت‌آپ، که بنا به خواسته خودشان بدون نام از آنان یاد می‌کنیم، تکرار یک روایت مشترک را می‌شنویم: «ما فکر نمی‌کردیم روزی برسد که برای آپدیت نرم‌افزارمان نیاز به VPN دائمی و چند لپ‌تاپ با IPهای مختلف داشته باشیم. بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاران پروژه را تعلیق کرد، چون نمی‌داند فردا اینترنت باشد یا نه. این نگرانی‌ها صرفاً درباره زیرساخت در ایام جنگ دوازده‌روزه نیست؛ بلکه درباره آینده‌ای مبهم است که سرمایه‌گذار، برنامه‌نویس و حتی مشتری دیگر نمی‌داند برپایه چه چیزی باید تصمیم بگیرد.»

همچنین، استارت‌آپ‌های گردشگری که می‌توانستند از جاذبه‌های تاریخی و طبیعی ایران بهره‌مند شوند، به‌دلیل سهم کمتر از یک درصدی ایران از درآمدهای جهانی گردشگری، با مشکلات جدی مواجه‌اند.

سکوت استارت‌آپ‌ها در ارائه آمار

در یک ماه گذشته، برخی استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای اینترنتی گزارش‌های شفافی از وضعیت خود ارائه داده‌اند. درحالی‌که برخی دیگر سکوت اختیار کرده‌اند. استارت‌آپ‌هایی مانند تکنولایف، اسنپ‌شاپ، خانومی و تپسی‌شاپ با انتشار گزارش‌هایی در رسانه‌های اجتماعی، از چالش‌های خود در دوره جنگ دوازده‌روزه و قطعی اینترنت سخن گفته‌اند. این شرکت‌ها به مشکلات لجستیک، کاهش تقاضا و اختلال در گزارش‌هایی در رسانه‌های اجتماعی، از چالش‌های خود در دوره جنگ دوازده‌روزه و قطعی اینترنت سخن گفته‌اند. این شرکت‌ها به مشکلات لجستیک، کاهش تقاضا و اختلال در گزارش‌هایی در رسانه‌های اجتماعی، از چالش‌های خود در دوره جنگ دوازده‌روزه و قطعی اینترنت اشاره کرده‌اند و برخی مانند اسنپ‌شاپ اعلام کرده‌اند که با تمرکز بر خدمات آنلاین، توانست‌اند بخشی از خسارات را جبران کنند.

جدول اثرات بحران اینترنت بر کسب‌وکار دیجیتال

(این جدول براساس گزارش‌های سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران، اتاق کسب‌وکارهای دانش‌بنیان ایران و تحلیل‌های غیررسمی منتشرشده در شبکه‌های حرفه‌ای مانند لینکدین از سوی بنیانگذاران استارت‌آپ‌ها توسط هوش مصنوعی تدوین شده است.)

شاخص	قبل از جنگ	در طول جنگ	پس از بازگشت اینترنت
نرخ تعامل کاربران	۷۲ درصد	۲۹ درصد	۴۵ درصد
متوسط فروش روزانه	۱۰۰ درصد	۳۲ درصد	۶۰ درصد
تعداد ترانکشن‌ها	۹۰,۰۰۰	۲۷,۰۰۰	۵۵,۰۰۰
درخواست پشتیبانی فنی (روزانه)	۴۰۰	۱۷۰۰	۹۵۰

سامانه‌های کلیدی و حساس کشور را با اختلال فاجعه‌باری مواجه می‌کند.»

این نامه ادامه روند فعلی را «تکمیل حلقه محاصره ایران» می‌داند و می‌گوید: «تخریب‌ها اگرچه به‌ظاهر مانع ورود کالا و سرمایه به ایران هستند، اما مهم‌ترین اثر آنها حذف تدریجی ایران از چرخه‌های اقتصادی، علمی و اجتماعی در جهان است. امروز، کسب‌وکارهای جهانی و ملت‌های دیگر منافعی در ایران ندارند و همین بی‌منفعتی، تعرض به کشور را برای دشمنان آسان‌تر کرده است. قطع دسترسی به شبکه جهانی اطلاعات، آخرین حلقه این محاصره همه‌جانبه است. این اقدام نه‌تنها زبان فارسی را از عرصه بین‌المللی حذف خواهد کرد، بلکه ارتباط انسانی میان مردم ایران و دیگر کشورها را از میان خواهد برد و درنهایت، دیپلماسی عمومی کشور را در سطح جهانی به‌شدت تضعیف خواهد کرد. تحریم‌ها نه‌تنها زبان فارسی را از عرصه بین‌المللی حذف خواهد کرد، بلکه ارتباط انسانی میان مردم ایران و دیگر کشورها را از میان خواهد برد.»

«تهدید امنیت روانی و اجتماعی» پنجمین دلیل مورد اشاره امضاکنندگان است. آنها با اشاره به اینکه استفاده بی‌رویه از خدمات VPN باعث ایجاد مخاطرات بسیاری مانند دسترسی بیگانگان به کلان‌دادهای رفتاری ایرانیان و افزایش حملات سایبری از داخل خاک ایران شده و به یکی از عوامل اختلال در امنیت ملی کشور تبدیل شده است، ادامه می‌دهند: «محرور کردن مردم از دسترسی به منابع خبری، نه‌تنها مانع

شایعه‌پراکنی نخواهد شد، بلکه باعث تشدید بی‌اعتمادی عمومی و گسترش ناامنی روانی در جامعه می‌شود. در شرایط کنونی، کشور بیش از هر زمان دیگر نیازمند تقویت حس اطمینان در میان شهروندان و مانع ورود کالا و سرمایه به ایران هستند، اما مهم‌ترین اثر آنها حذف تدریجی ایران از چرخه‌های اقتصادی، علمی و اجتماعی در جهان است. امروز، کسب‌وکارهای جهانی و ملت‌های دیگر منافعی در ایران ندارند و همین بی‌منفعتی، تعرض به کشور را برای دشمنان آسان‌تر کرده است. قطع دسترسی به شبکه جهانی اطلاعات، آخرین حلقه این محاصره همه‌جانبه است. این اقدام نه‌تنها زبان فارسی را از عرصه بین‌المللی حذف خواهد کرد، بلکه ارتباط انسانی میان مردم ایران و دیگر کشورها را از میان خواهد برد و درنهایت، دیپلماسی عمومی کشور را در سطح جهانی به‌شدت تضعیف خواهد کرد. تحریم‌ها نه‌تنها زبان فارسی را از عرصه بین‌المللی حذف خواهد کرد، بلکه ارتباط انسانی میان مردم ایران و دیگر کشورها را از میان خواهد برد.»

«تهدید امنیت روانی و اجتماعی» پنجمین دلیل مورد اشاره امضاکنندگان است. آنها با اشاره به اینکه استفاده بی‌رویه از خدمات VPN باعث ایجاد مخاطرات بسیاری مانند دسترسی بیگانگان به کلان‌دادهای رفتاری ایرانیان و افزایش حملات سایبری از داخل خاک ایران شده و به یکی از عوامل اختلال در امنیت ملی کشور تبدیل شده است، ادامه می‌دهند: «محرور کردن مردم از دسترسی به منابع خبری، نه‌تنها مانع

شایعه‌پراکنی نخواهد شد، بلکه باعث تشدید بی‌اعتمادی عمومی و گسترش ناامنی روانی در جامعه می‌شود. در شرایط کنونی، کشور بیش از هر زمان دیگر نیازمند تقویت حس اطمینان در میان شهروندان و مانع ورود کالا و سرمایه به ایران هستند، اما مهم‌ترین اثر آنها حذف تدریجی ایران از چرخه‌های اقتصادی، علمی و اجتماعی در جهان است. امروز، کسب‌وکارهای جهانی و ملت‌های دیگر منافعی در ایران ندارند و همین بی‌منفعتی، تعرض به کشور را برای دشمنان آسان‌تر کرده است. قطع دسترسی به شبکه جهانی اطلاعات، آخرین حلقه این محاصره همه‌جانبه است. این اقدام نه‌تنها زبان فارسی را از عرصه بین‌المللی حذف خواهد کرد، بلکه ارتباط انسانی میان مردم ایران و دیگر کشورها را از میان خواهد برد و درنهایت، دیپلماسی عمومی کشور را در سطح جهانی به‌شدت تضعیف خواهد کرد. تحریم‌ها نه‌تنها زبان فارسی را از عرصه بین‌المللی حذف خواهد کرد، بلکه ارتباط انسانی میان مردم ایران و دیگر کشورها را از میان خواهد برد.»

«تهدید امنیت روانی و اجتماعی» پنجمین دلیل مورد اشاره امضاکنندگان است. آنها با اشاره به اینکه استفاده بی‌رویه از خدمات VPN باعث ایجاد مخاطرات بسیاری مانند دسترسی بیگانگان به کلان‌دادهای رفتاری ایرانیان و افزایش حملات سایبری از داخل خاک ایران شده و به یکی از عوامل اختلال در امنیت ملی کشور تبدیل شده است، ادامه می‌دهند: «محرور کردن مردم از دسترسی به منابع خبری، نه‌تنها مانع

«به گزارش زنان»، نمایشی از نقش پیوسته زنان هنرمند در یک قرن اخیر است

زنان نوگرا در مرکز روایتگری

رئیس موزه هنرهای معاصر: این نمایشگاه می‌تواند در فضاهای فرهنگی جریان‌سازی کند

گذر زمان طولانی لازم بود تا زنان ایرانی از سوزه‌هایی برای خلق آثار تجسمی به خالق آثار تبدیل شوند. این تحول نقش زنان در جامعه را می‌توان به‌مثابه نشانه‌ای بارز از گذر فرهنگ از سنت به مدرنیته دانست؛ گذری که هنریکی از مهم‌ترین ابزارهای روایت و نقد آن بوده است. نام برخی از این زنان شنیده و ثبت شد و برخی دیگر هم ناشنیده باقی ماند. اما موزه هنرهای معاصر در تازه‌ترین نمایشگاه خود با عنوان «به گزارش زنان»، سعی کرده این‌بار علاوه بر نمایش آثاری از زنان نوگرا که در گنجینه خود نگه‌می‌دارد، سراغ غایبان گنجینه هم برود؛ ۱۲۵ اثر از ۶۵ هنرمند زن از گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران حالا روی دیوارها رفته و آثار خارج از گنجینه هم در خانه هنرمندان و سایر گالری‌ها به نمایش گذاشته شده است.

اصدف سرداری | روزنامه‌نگار

پس از استقبال و صف‌های طولانی برای «چشم در چشم» و «پیکاسو در تهران»، موزه هنرهای معاصر این‌بار با «به گزارش زنان»، روایتگر کنشگری و نقش فعال زنان هنرمند در شکل‌دادن به زبان بصری و فرهنگی معاصر شده است؛ نمایشگاهی که بخش اول آن عصر چهارشنبه، یکم مرداد، در خود موزه و بخش دوم آن در روز دوم مرداد با آثاری از هنرمندان نگارگر، پاپ‌آرتیست، سرامبیس‌ت و نقاش در گالری‌های خانه هنرمندان ایران افتتاح شد.

نمایشگاه «به گزارش زنان» تصویری تازه و متفاوت از زنان هنرمند نوگرای ایرانی ارائه می‌دهد. در این فضا، زنان دیگر فقط سوزه نیستند، بلکه خالقانی فعال و صاحب روایت‌هایی شخصی و تاریخی‌اند که جایگاه زن را در هنر و جامعه بازتعریف می‌کنند. این نمایشگاه فراتر از تصاویر کلیشه‌ای، داستان واقعی زندگی و تجربه زنان را به مخاطب منتقل می‌کند.

موزه هنرهای معاصر در هشت بخش سراغ آثار این زنان رفته است؛ بخش اول ادای احترامی است به هنرمندانی که این مسیر را شکل دادند. سایر بخش‌ها شامل پرتره، طبیعت و منظره‌نگاری، نوست‌گرایی، زندگی روزمره از نگاه نقاشان، انتزاع، «گروه دنا» به‌عنوان تنها گروه زنان نقاش که در دهه ۸۰ فعالیت داشتند و موضوعات اجتماعی است.

به‌گفته «رضا دبیری‌نژاد»، رئیس موزه هنرهای معاصر، گنجینه موزه نزدیک به ۳۰۰ اثر از ۶۵ هنرمند زن را شامل می‌شد: «چالش این بود که حجم فضای ما همه آثار را در بر نمی‌گرفت و باید حدود صد اثر انتخاب می‌کردیم. بر مبنای دسته‌بندی آثار و اینکه از هر هنرمند تقریباً یک اثر داشته باشیم، تیم کیوریتور دست به انتخاب زدند.»

درنهایت ۱۲۵ اثر انتخاب شد، اما همچنان نام‌هایی غایب بودند: «به پیشنهاد آنها دیدیم هنرمندانی هستند که آثاری از آنان در گنجینه نداریم. پس این دلیلی شد که به غایبان موزه بپردازیم و یک نسبت بین گنجینه موزه و آثار هنرمندان زن خارج از گنجینه برقرار کنیم؛ به این‌گونه بخش دوم با مشارکت خانه هنرمندان و سایر گالری‌ها اضافه شد.»

لایه‌هایی برای تولید اندیشه

دبیری‌نژاد درباره تأثیر برگزاری این‌دست نمایشگاه‌ها بر اقبال عمومی جامعه نسبت به هنرهای تجسمی به‌ویژه پس از «چشم در چشم» و «پیکاسو در تهران» می‌گوید: «ما در جامعه پذیرفتیم که سینما و تئاتر اثر فرهنگی

هستند که تأثیر اجتماعی دارند و بر آنها نقد نوشته می‌شود. اما آثار موجود در موزه‌ها هم دستاوردهای فرهنگی هستند و هر بار که دست به انتخاب از گنجینه‌ها می‌زنیم یک روایت‌پردازی می‌کنیم.»

او معتقد است هر دسته‌بندی از یک مجموعه، یک روایت‌پردازی به ما می‌دهد و این روایت‌پردازی‌ها متأثر از داشته‌ها، دانش روز و شرایط اجتماعی است: «بخشی از ویژگی موزه معاصر این است که در روایت آثار، هم در سطح عمومی جامعه و هم در سطح تخصصی ایجاد چالش و نگاه کند. پیش‌بینی من این است که نمایشگاه «به گزارش زنان» می‌تواند در فضای فرهنگی اعم از حوزه‌های هنر، جامعه‌شناسی، انتقادی و... جریان‌سازی کند.» رئیس موزه هنرهای معاصر تأکید می‌کند نباید این نمایشگاه را به‌لحاظ استقبال با برخی از نمایشگاه‌های قبلی مقایسه کرد: «اما فکر می‌کنم موزه می‌تواند به محل و بهانه‌ای برای تولید اندیشه تبدیل شود. حتی اینکه در این نمایشگاه به غایبان موزه توجه کرده‌ایم، خود تلنگری برای اندیشیدن است و به جریان‌سازی کمک می‌کند.»

لایه از پروانه اعتمادی تا ۶۵ زن

«افسانه کامران»، «توکا ملکی» و «سجاد باغبان‌ماهر» افرادی هستند که تیم کیوریتوری نمایشگاه را تشکیل می‌دهند. افسانه کامران روند شکل‌گیری این نمایشگاه را این‌گونه شرح می‌دهد: «فروردین‌ماه ۱۴۰۴ بود که رئیس موزه هنرهای معاصر از من، توکا ملکی و سجاد باغبان‌ماهر خواست نمایشگاهی به آثار یکسری از زنان هنرمند اختصاص دهیم.» یعنی در زمانی که «پروانه اعتمادی» به‌تازگی فوت کرده بود و از این جنبه کیوریتوری خواسته شده بود تا آثار پروانه اعتمادی و یکی‌دو زن شاخص را به نمایش بگذارند: «این طرح موضوع مصادف شد با اینکه از گنجینه موزه هنرهای معاصر استعلامی از تعداد آثار زنان بگیریم. در آنجا متوجه شدیم بخشی از گنجینه موزه هنرهای معاصر را آثار زنان تشکیل می‌دهد و به این فکر افتادیم که چرا فقط روی آثار یک یا دو نفر کار کنیم و شاید امکان خوبی باشد تا آثار زنان نوگرای ایران را در یک نمایشگاه مستقل ببینیم.»

۶۵ هنرمند و تعداد زیاد آثار این زنان باعث شد معیار انتخاب، نمایش حداقل یک اثر از هر هنرمند باشد و کسی حذف نشود: «معیار اصلی این بود که آثار، در گنجینه موزه وجود داشته باشد. وقتی در ابتدا تصاویر آثار را دیدیم به این نتیجه رسیدیم که با توجه به اینکه

بیشتر آثار مربوط به نقاشان فعال در دهه ۳۰ و ۴۰ است، به‌لحاظ «در زمانی» نمی‌توانیم آنها را در بخش‌های مختلف جای دهیم و می‌توانیم یک طبقه‌بندی موضوعی داشته باشیم. پس آثار در هشت گروه طبقه‌بندی شدند.»

به‌گفته کامران، این سه نمایشگاه‌گردان در طی پژوهش از تجربیاتشان استفاده کردند: «مثلاً توکا ملکی تألیفات زیادی در زمینه نقاشان زن نوگرای ایران دارد، سجاد باغبان مدیر گالری ساریان است و من هم در حوزه فرهنگ دیداری کار کرده‌ام. بخش پژوهشی کار ما بر طبقه‌بندی‌هایی که انجام دادیم، متمرکز بود.» در هر بخش هم از یک پژوهشگر، نویسنده یا استاد دانشگاه خواسته شد تا اسٹیتمنت‌های هر بخش را بنویسند؛ اتفاقی که برای اولین‌بار در یک نمایشگاه افتاد. اما او تأکید می‌کند این نمایشگاه «مستری برای پژوهش» است: «به این معنا که این امکان را برای پژوهشگران، منتقدان، تاریخ‌نگاری هنر و... فراهم می‌کند که شروع هنر نوگرا را ببیند و مشاهده کنند که زنان چه نقشی داشتند و چه مسیری طی کردند. فکر می‌کنم بعد از این نمایشگاه، مسیر پژوهش تا حدی هموار می‌شود؛ چراکه در این نمایشگاه ۶۰ اثر داریم که برای اولین‌بار به نمایش گذاشته می‌شود.»

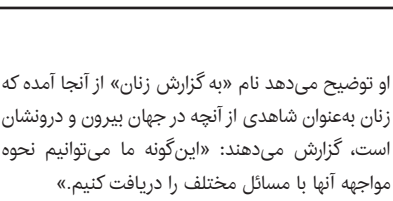
شاهدان جهان بیرون و درون

شرایط اجتماعی و سیاسی ایران همواره به طریقی بوده که در طول تاریخ زنان فرصت‌های برابری نسبت به مردان نداشته‌اند، چه در حوزه آموزش و چه در فعالیت حرفه‌ای و تجربه زیسته‌شان، و در تاریخ هنر زنان به‌عنوان سوزه‌ها عموماً توسط نقاشان مرد کشیده می‌شدند. کامران دراین‌باره توضیح می‌دهد: «اختصاص چنین نمایشگاهی به زنان فرصتی را فراهم می‌کند تا ببینیم زنان هنرمند نسبت به مردان چه مسیری را طی کردند و با چه چالش‌هایی مواجه بودند. بسیاری از تابه‌حال نام آنان را نشنیده‌اند، درحالی‌که به‌لحاظ تکنیک و سبک بسیار پیشرو و خلاق بوده‌اند.» او معتقد است چرایی این موضوع و غیاب‌های معنادار می‌تواند زمینه‌ای را برای مطالعات انتقادی درباره هنر زنان شکل دهد.

او درباره آثار حاضر در موزه هنرهای معاصر می‌گوید نقاشی آثار زنان هنرمند نوگرا بیشتر به‌سمت انتزاع متمایل است و نه به‌سمت نقاشی فیگوراتیو: «نگاه آنان بیشتر فرمی بوده. اما امروزه هم انتزاع و هم سبک

هنرمندان جدید متفاوت شده و زنان بیشتر به‌سمت هنر فیگوراتیو تمایل دارند و موضوعات زندگی روزمره و اجتماعی و فضاهای شهری بیشتر دغدغه‌شان است. همچنین، نگاهشان به بدن در آثارشان بیشتر است؛ اما در گذشته کمتر بود.»

بخشی از نمایشگاه مربوط به نوست‌گرایی است که در این دوره زنان کمتر سراغ آن رفتند و به‌جز هنرمندانی چون «منیر فرمازفرمایان» و «منصوره حسینی»، توجه دیگران در حد تجربه‌های پراکنده بوده. این کیوریتور دراین‌باره می‌گوید: «زنان در سنت‌گرایی و نوست اقبالی نشان ندادند، اما از انتزاع استقبال زیادی کردند. از این جهت، نمایشگاه می‌تواند چشم‌اندازی را به‌وجود بیاورد که زنان هنرمند نوگرای ایران در دهه‌های ۳۰، ۴۰ و ۵۰ به چه موضوعاتی پرداخته‌اند.»

او توضیح می‌دهد نام «به گزارش زنان» از آنجا آمده که زنان به‌عنوان شاهدی از آنچه در جهان بیرون و درونشان است، گزارش می‌دهند: «این‌گونه ما می‌توانیم نحوه مواجهه آنها با مسائل مختلف را دریافت کنیم.»

لایه تلاش برای دوری از یک روایت ناتمام

انتخاب از میان نزدیک به بیش از ۲۷۰ اثر کار دشواری برای تیم کیوریتوری بود تا به ۱۲۵ اثر برسد. کامران دراین‌باره می‌گوید اولین‌بار که آثار را دیدند، به این نکته معترف شدند که با یک غیاب بزرگ مواجه هستند: «موزه هنرهای معاصر در دوره‌هایی کار نخرید و ما از یکسری از هنرمندان خوب، اثری نداشتیم. در این نمایشگاه، موزه می‌توانست نسبت به این موضوع بی‌تفاوت باشد و فقط آثار گنجینه را به نمایش بگذارد، اما در این‌صورت، روایت ناتمام می‌ماند. به همین دلیل تیم کیوریتور به‌ویژه سجاد باغبان تلاش کرد بخش جنبی از آثار نقاشان زن که در این سال‌ها در حوزه‌های چاپ دستی، سرامیک و... کار کرده‌اند، با همکاری خانه هنرمندان و گالری‌ها برگزارد کند.»

بالین‌حال، او معتقد است همچنان باز هم تعداد غایبان زیاد است: «جامعه هنری زنان بسیار متنوع و با کثرت زیاد است. یعنی اگر همه گالری‌های تهران را هم رزرو می‌کردیم، امکان نمایش آثارشان نبود؛ چراکه بسیاری از آنان در شهرستان‌ها هستند. برگزاری این نمایشگاه یک حرکت است و ما نمی‌توانیم بگوییم حرکت کامل و خوبی است بلکه می‌توانیم بگوییم نقطه آغازی است که هر مجموعه‌ای می‌تواند به‌نوبه خودش آن را استمرار دهد.»

به‌گفته کامران، «به گزارش زنان» امکان مواجهه نزدیک با آثار را فراهم می‌کند تا افراد براساس نوع نگاه و زاویه‌دیدشان و تجربه خودشان به جست‌وجو بپردازند: «یکی از کارکردهای موزه‌ها این است که در مورد مسائل مورد چالش و نزاع، امکان گفت‌وگو را فراهم کنند. اکنون حداقل اتفاقی که افتاده این است مسائل زنان در هنر در حال مطرح شدن است. مثلاً پرسش‌هایی ازاین‌دست به‌وجود آمده که آیا ما باید نمایشگاهی با عنوان زنان هنرمند نوگرای ایران برگزار کنیم و آیا موضوعیت دارد یا نه؟ آیا هنر زنانه و مردانه داریم؟ این رویکرد انتقادی که در جامعه تجسمی اتفاق افتاده یک اتفاق میمون است؛ چراکه می‌شد این نمایشگاه برگزار نشود و این سوالات هم به‌وجود نیاید.» به‌اعتقاد او، حداقل با برگزاری این نمایشگاه می‌توانیم شاهد یکسری بازخوانی‌ها و تغییر رویه‌ها چه در گالری‌ها و چه در موزه‌ها باشیم. نمایشگاه «به گزارش زنان» فراتر از گردآوری آثار هنری، حکم یک موضع‌گیری فرهنگی و اجتماعی را دارد که جایگاه زنان در هنر معاصر ایران را بازتعریف می‌کند. زن در این نمایشگاه دیگر کناره‌شین نیست، بلکه در میانه روایتگری در حال تعریف نقش خود به‌شکلی دیگر است.

منظره‌نگاری به سبک فریده لاشایی

یکی از بخش‌های این نمایشگاه، آثاری از زنان را به نمایش گذاشته که به منظره‌نگاری پرداخته‌اند. در استیتمنت این بخش آمده است منظره‌نگاری برای زنان هنرمند فضایی از استقلال و پویاش خلاقاته فراهم کرد تا بتوانند برداشت خودشان از فضا و زمانه را صورت‌بندی کنند. زنان هنرمند به بازنمایی ظاهر بسنده نکردند، بلکه با ظرافت قراردادهای را به چالش کشیدند و دغدغه‌های شخصی یا اجتماعی را در دل مناظر به‌ظاهر خنثی جای دادند. بدین‌سان، منظره‌نگاری که زمانی ژانری خنثی و ایمن بود، در دست زنان هنرمند به‌مورد تحول یافت و به بستر مقاومت آرام، داستان‌سرایی و منظری تغییرآرور بدل شد. برای برخی از این هنرمندان، منظره‌پردازی نهنتها طلیی زینباشناختی، بلکه کنشی خاموش مقاومت بود: شیوه‌ای برای دست‌اندازی به فضا، حرکت و کیرلاند شعله داده شده. او در آثار خود به‌طور چشمگیری از عناصر طبیعی بهره می‌برد و طبیعت را منبع الهام و اساس وجود می‌دانست. بسیاری هنر او را با سبک انتزاعی که ریشه در فرهنگ بومی و طبیعت‌گرایی دارد، به‌عنوان بخشی ماندگار از هنر مدرن ایران می‌شناسند. به‌گفته خود لاشایی، طبیعت برایش بازتابی از احساسات عمیق و شور زندگی بود؛ تجربه‌ای که مانند عشق، پیوندی معنوی میان او و جهان پیرامونش ایجاد می‌کرد و ارتباطی عمیق با درون خود برقرار می‌ساخت. آثار او که شامل نقاشی، نویسندگی و ترجمه است، به‌وضوح تحت‌تأثیر طبیعت قرار دارد، هرچند نگاهش به طبیعت با رویکردی نوین و مدرن همراه بود و بیشتر روی خطوط و رنگ‌های پیچیده تمرکز داشت. سبک انتزاعی او یکی از ویژگی‌های شاخص آثارش است. لاشایی که در سال ۱۳۲۳ در رشت به دنیا آمد، یکی از نقاشان برجسته ایرانی است که در سطح جهانی نیز شناخته شده است. در آثارش می‌توان عناصری مانند گل، درخت و زمین را دید؛ اما طبیعت در کارهای او تصویری نمادین دارد که هم بازتابی نوآورانه از دنیای پیرامون است. این هنرمند در اسفندماه ۱۳۹۱، پس از سال‌ها مبارزه با بیماری سرطان، در سن ۶۸سالگی در فانی را وداع گفت.

زنان آغازکننده راه

بخشی از کتاب «جستارهایی در تاریخ هنر» با پژوهش و نگارش «محمدحسن حامدی» به شرح حال زنانی اختصاص دارد که در موقعیت‌های سخت جامعه به کار نقاشی و مجسمه مشغول بوده‌اند. دو تن از این زنان پیشگام «شوکت‌الملوک خواجهنوری» و «عفت‌الملوک خواجهنوری» هستند. در بخشی از کتاب درباره آنان آمده است: «عفت‌الملوک و شوکت‌الملوک خواجهنوری از جمله زنان پیشگام در فعالیت‌های اجتماعی و هنر ایران به‌شمار می‌آیند. پدرشان مرحوم «نظم‌الدوله» که خانه کلاسی نقاشی رنگ روغن و میناکاری برای این دو خواهر برپا کرده بود و «میرزا علی‌خان» شاگرد کمال‌الملک به آنها تعلیم می‌داد. عفت‌الملوک در ۱۳۱۱ شمسی «دارالتعلیم صنعتی نسوان» را تأسیس و تا دوران بازنشستگی به خدمت و تدریس مشغول بود و این مدرسه اولین هنرستان دختران ایران به‌شمار می‌رود. شوکت‌الملوک (شقایق) آثار نقاشی خود را با همین نام (فامیل شوهرش) امضا می‌کرد و تابلوهایی باارزشی چون ستایش و منظره ورودی منزل آقاخان نوری را ساخت که اکنون در موزه کمال‌الملک حفظ می‌شود.»

بخش ابتدایی نمایشگاه «به گزارش زنان» به چنین افرادی اختصاص دارد که مسیر ورود سایر زنان به عرصه هنرهای تجسمی را هموار کردند.

در توضیح این بخش آمده است عفت‌الملوک و شوکت‌الملوک خواجهنوری اولین کلاس خصوصی هنر را در سال ۱۳۰۴ تأسیس کردند. با تأسیس دانشکده هنرهای زیبا در سال ۱۳۱۹، فرصتی جدی‌تر برای آموزش زنان در حوزه هنر فراهم شد. بورسیه تحصیلی سالانه دولت به فارغ‌التحصیلان ممتاز دانشگاه تهران، «شکوهِ ریاضی» و «لیلیت تریان» را به فرانسه و «منصوره حسینی» و «بهجت صدر» را به ایتالیا فرستاد. «منیر شاهرودی» نیز به آمریکا رفت و به حلقه هنرمندان اکسپرسیونیسم انتزاعی پیوست. این گروه پس از بازگشت به وطن، با دستاوردی ارزشمند از هنر آوانگارد، به خلق آثار هنری و تدریس پرداختند.